

K a d i t a j s.

Ceļšsēmes sīnas. No Rihgas: pabr Rihgas Latweeschu beedribu, — waffaras andele beidsahs. No Pehterburgas: augsta Keisereene pabrreiojufe, — sīnas pabr jaha gadda plauschanu Kreemu walfie. No Pohlta semmes: pilssehtinas pabrtaisa par zeemeem.

Ahseemes sīnas. No Itālijas: dāschadas sīnas. No Franziņas: keisera prozesse, — Dschem Rohitšūda behtes. No Sweedru semmes: pabr augsstānu lauschu stohlahm. No Japānas: Japānescheem aileeds krlitigu tizību peenemt. No Jerusalemes: sw. kappā bāsnizai jaunā suppels.

Zittās jaunās sīnas. No Rihgas: Leimann muišča pabrdohta, jaunās mahjās pr. darba-landihm. No Keepajas: dāschadi ruddens notikumi. No Samaras: peenabhtii medii. No Kijewas: 137 gaddus wezza seewa. Rabdi wahrdi par Latweeschu teateri Rihgā. Par dīmiu mahju pirkšanu Widsemmē. Sakkis ar šahdu, Smeelnu stahstinsch. Andeles-sīnas.

Beeliktūna. Rugga-wehigs. Wiltigas nauvas tairšana Tschpata 1831. Pribšču lehtinsch Frigis tas lelais.

Ceļšsēmes sīnas.

No Rihgas. Tē Rihgā irr eetaifijusechs jauna beedriba, kas saužahs Rihgas Latweeschu beedriba un kurrat sawi ihpāschī apstiprinati likkumi. Schi beedriba nobohmajnse gahdabt par apgaismoschanu, par sīnnatibas kohpschanu, lehtu grahmatu apgahdāschanu un t. pr.

— Rihgas waffaras andele dohdahs us gallu. Salla muhs tā pabrsteidsa, ka fuggi dangawā eefalla un nupat schinnās deenās sweineeli pubhejahs, leddu zektu laust un tohs us leiju waddiht.

No Pehterburgas, 10tā Nomb. Augsta Keisereene waffar pufsd. pabrbrauza Gatschinas pille.

No Pehterburgas. Pee walfis ceļšsēgu buhšchanu ministerijas taggad no wiffabm plaschas Kreemu semmes pufschm sanabkluschas tabs sīnas pabr scha gadda plauschanu. No schahm sīnahm effoht redjams, ka 11 gubernijas schagadda plauschana bijufe tahda, ka ar to to gubeniju eedšibwo-tajeem nepeteekoht wis; un schahs effoht tabs 3

Baltijas gubernijas, Nowgorodas, Olonez, Wilnas un Kownas gubernijas un pašča Kreemu semmes widdū Kalugas, Smolenskas, Poltawas un Podo-lijas gubernijas. Kā nu tais zittās gubernijas isdewees, to wiffu tē ihsumā isteikt nespehjam; bet tas jau prohtams, ka tur dāds labbakti un dāschā gubernija ittu labbi wifs isdewees. Augsta waldischana schahdas sīnas sakrahdana, ihpāschī tik to gribbejufe isdibbinah, kurrās weetās un zil tur tabs palihdsības waijagoht, lai pee laika tahm to trublstamu daktu warretu sagahdabt un peesuhtht. Un tas arr taggad effoht notizis, jo waldischana tāpat pa dšelsu-zekkeem kā arri pa uhdeneem waijadstīgās weetās peegahdaja labbiu preelšč ušturra un preelšč sehllas, par to lehtalo tirgu, kā ween warreja dabbuht un tur pašcheem labbiba aissneedsama, tur suhtija palihdsības naudu. Sīnams, tur laudis ihpāschu apgahdāschanas-naudu malka, tur tee sawu palihdsību no apgahdāschanas lahdes dabbu; bet muhsu Baltijas gubernijas tas zittadi: tē nelahda apgahdāschanas-nauda neteek malka un tadeht wiffa palihdsība, ko no krohna pufses dabbu, pehjak atkal ja-atlihdsina. Tā Widsemmet us parrada no krohna-pufses effoht ismalkati 50,000 rubki, Sahmu fallai 100,000 rubki, Dggauu semmet jau Februara mehnesi dohti 60,000 rubki, un nu taggad preelšč sehllas atkal 40,000 rubk.

No Pohlta semmes. Stahsta, ka waldischana taggad dāds masas Pohlta pilssehtinas (lahdas 300) pabrwehrtischoht par zeemem un — to tad warroht nofaukt par leelu labbadarrischanu. Rahdus schahs pilssehtas, kas labbeem zeemeem naw palihdsinajamas, lhtū irr, to zilweki zittās mallās nemas ne-

warr eedohmatees. Schee tahdi meeslini agrakõs gabbu finteendõs par pilsefektahm pajetti tadeht, lai teem muischneecem, kam schahs weetas peederreja, buhtu ta brihwiba, tẽ frohgus un sehanus turrecht, fo tee schihdeem isrentaja. — Di gwall! tad jau schihdineem atkal peetrubts weetas! Nu, deesgan ilgi winni gamwillejuschi un tomehr nekahdi lahga fainneekt naw bijuschi preefsch Pohsteem un Leischeem, kas tuffschi bijuschi, tuffschaft paliffuschi.

Ahrjemmes sinnes.

No Italias naw nekahdas labbas un preezigas sinnes fluddinajamas. Italijsi tad bij selta laifi, kad ta la ra-laukã warreja uswarreht un pahrspeht zittas Italias waldischanas; tad Italeeschi usgawilleja sawam fehniam un liffahs to mihlejoht kã kahdu deewelli. Bet kad nu tee laifi fenn jau pagahjuschi un Italijsã zitta nekahda walste wairs pahraf naw kã til pahwestu walste ween, tad Italeeschi arween nemeerigi buhdami, toi paschai weenai walstei mahzabs wirsã un fenn jau ir to buhtu paehmufchi, kad Franzuschi pretti nestahwetu un pahwesta laizigu warru neglahbtu. Luff, tas Italeescheem dikti sahþ un tee paschu sawu waldischanu tadeht eenihst, kad ta nezektahs Franzuschu patwarrar pretti un nedarra, fo schee grihb. Dird wehl arween par bumpineecem, kas schur un tur beedrojahs kohpã, bumpi zelt, — lai gan allasch tahdi kauni padohini mahf klaijumã un ne-isdohdahs wis. — Bes ta Italeeschi kohti atreebigi zilwek, kas pee ta ne pahf sawu tumaka, neds pahf sawu dschwibu behda, bet zits zittu atreebigã prahtã us eelas nodurr moi noschauj. Rupal neseenn kahds muntas walbineeks, kohti gohdahs un mihthots funks, kahdu no saweem paligeem tadeht ween atlaida no ammata, ka tas nebuht nekahwahs sewi us labbaku zellu waddiht. Al-laiskã pahf to dikti apfaltees, paschã deenas laikã to fungu us leelas noschahwa; tad tibri kã traks islibamees, aischrehjis pee sawas brubtes un ar duhzi to sabastijis, lai gan naw to pawiffam nofahwis. Tai paschã deenã Siene pilsefhtã us eelas tiffuschi nodurti diwi preesteri. Un schahdi notiffumi tur naw nekahda retta neds swescha leeta. — Rowenna pilsefhtã notizzis stikkis, kas parahda, zil mas taggad Italijsã behda pahf pahwesta liffumeem. Kahds Italeets bij dabujis sinnaht, ka winna mahfa, kas klosteri, kohti lahrojohht no klosterã dschwes walkã tift. Winsch tadeht gahja pee erzbiskapa un to lufhsa, lai gahdajohht, ka winna mahfa tiftu no klosterã islaista. Erzbiskaps tam atteiza, ka schahdu walku wajagohht no pascha pahwesta isluhg, un winsch mas tizzohht, ka tas to pakauschohht. Nonnes brahlis nu gahja pee laizigahm teefahm, sew palihdsibu isluhg un saldatus lihds dabujis, dewahs us klosteri. Sinnams, ka klosterã wahrtus un burris atradda aischlehgtas; bet fo tas palihdsjeja, winni ar warru durris atlausa walkã un ihfã brihdt fo ar klosterã dschwã apnikfuschu meiteni atswabbi-

naja un pasaules dschwẽ atdewa. — Schinnis deenas kahdi Gaglandes farra-fuggi apmettuschees pee Kaprea fallas, jo fuggu-waddoni gahjuschi sawu draugu Garibaldi apmekleht. Tuhlin laudis runna, ka tee sweschineekt effohht nahfuschi wezzi flubbinahht, lai atkal zektotees kahjas; bet tee drihs bubschohht redseht, ka Garibaldã weffeliba wairs to neptajohht un t. pr.

No Neapoles raffia, ka 15tã (3.) Novbr. Wesuwa kalns atkal eefahjis breefmigi plohsitees, ugguni went un lahwa-straumẽ us leiju gahht. Dashedas mahjas jau apluhstas, kurru eedfchwotaji aischbeguschu un daschi jauki meschini nodebsinati. Taggad waltẽ stahwoht apfahrt, jo newarr wis sinnaht, zil ilgi scho-reif kalns traffohs.

No Franzijas. Wiffas Franzijas awises runna wehl arween pahf to prozessi, kas waldischanai ire prett teem, kas naudu krahj preefsch Bodeng fungam zekkama peeminaas-stabba — pahf fo Mahj. weefa 46tã Ari. tiffa peeminnehts. Dauds fungi tref minneti pee wahrdeem un tapat arri tahs awises, kas scho keiseram Napoleonam nepatihlamu darbu strahda. Salka, ka taggad effohht ta prozesse pahbeigta un bahrgi noteesata. — Parihfẽ wiannã nedekã arri nomirris weens no tahs baggatahs schihdu familijas, Dschem Nohtschild, kas sawu bankeera kantori turreja Parihfẽ. Winsch bij ta wezza Anselm Nohtschilda peektais un jaunakajs behls, peedfimmis 15tã Mai 1792 un tadeht 76 gabbus fadschwojis. Awises wiannu isflawe par warrenu un gohdajamu wihru, fo wiffa pasaule — sinnam, wiannã baggatibas deht — pasinnuse. Winsch ar teem tria raktẽm — kas dschwõ Londonẽ, Frankfurtẽ un Wihne — kohpã pasaulẽ naudas tirgu pahrwaldija, jo winneem ar sawu leelu baggatibu bij ta warra, no winneem wiffi Eiropas walbineekt naudu leeneja, ihpaschi tahs gaddõs 1815 lihds 1826 ween winni tuhstosch millionus no Nohtschilda pahleeneja. Tapat tas arri turpmahf gahja un schihdineem manta auga augdama. Salka, kam schim nomirrejam ween effohht paliffuschi kahdi 2000 millioni naudã, bet fur tad wehl tee semmes gabbali, pillis un leels pulks nammu un muischu, kas tam peederroht wiffã Eiropã! — Buhtu nu gan jadohma, ka kahds warrens un gohdahs wihrs arri tiffchohht ar leelu gohdu un stahhti paglabbahs; bet kã nebija wis. Sinnams, pehz tahs gohda-kahrtas un gohdafihnehm, kas winnam bija, wiannu wajadsesa ar leelu gohdu pawaddiht, bet winsch pats sawã testamentã to bij isluhdsees, lai winnam nekahdu gohdu neparahdoht, bet lai pawiffam weenteeffgi paglabbahjoht. Tã tad ar notiffa 18tã (6tã) November deenã, fur gan pasaul' leels kauschu pulks bij fahgahjis tahs behres skattitees; lihka wahgerm tiffai 2 stigi bij juhgti preefschã. Kapsehtã nowestru winnu nemas zittabi, bet tapat ween kã wiffus zittus schihdus, paglabbaja. Zeitan gan winsch bijis warren

baggats, bet lahds buhs tur muhschibâ, to neweens newarr sinnah. (Pahr Kohlschilda eefahumu warr lassih Mahjas weefa I. gabda gabjuâ m2trâ Ari.)

No Sweedru semmes. Sweedru semmê sahlt jo deenas jo dedsigaki ap kauschu skohlahm darbotees. Jau effoht diwas augstas kauschu skohlas Alarp un Dennestad pilsehtas eetaifitas un taggad zihotees naudu sababbuht zaur konzertehm, runnuttureschanahm un. t. pr., lai warretu wehl trescho tahdu augstu kauschu-skohlu zelt paschâ Stokholma, Sweedru galwas pilsehtâ. Schahdas skohlas semju laudihm neffoht leclu swehtibu, jo katram, lam ween prahts dsennahs pehz leclatas atsihschanas, arri irr tahda weeta, fur wiasch par lehtu malsu to warr panahlt. Woi Latweeschi arr reis newarretu pee tahdahm skohlahm tift? Dsirdam gan, ka Sggauni buhschoht tahdu skohlu zelt un augsta waldischana winneem to brihwibu jau isdewufe.

No Japanas. Japanas waldischana taggad pateest aikal eefahufe kristitohs waijah. Waldischanas awise Japaneescheem aisleedsah, kristigu tizzibu usnemt un tahdu paschu aisleegschanu lassoht us wisseem stabbeem peesistu. Wes tam tee sarastlijschi daschadas grabmatas pahr Jesus peedsimschanu un dsihwoschanu, ka to lassijuschi kristigâs grabmatas un tad til nehmuschees to Kungu ta saimoht, ka jau no paganeem zittadi newarr dohmaht. — Wehs tizzam, ka, lam spehfs bija Saulu til brihnischki pee fewis atgreesf, tas arri Japaneeschus pee fewis atgreesihfs.

No Jerusalemes raffta, ka to jaunu kuppeli us sw. kappa basnizas effoht beigufchi ustaisht, ka tas tai 24tâ August (5. Septmbr.) 1862 no Kreemu- un Franzijas wehstneekem un Turku leelwesira protolâ norastihfs un apstiprinahfs. Waldineeku faderrigs prahts un winnu wehstneeku prahtiga ruhpefchana to isbarrija, ka jo drihs tillâ gattaws, lo zaur strihdi wehl ilgi warreja uslaweht. Us kuppeles effoht flaisfs kruits, kas tizzis atfegts Mahjas debb. braufsch. deenâ, 15tâ August f. g.

Bittas jaunâs sinnas.

No Mihgas. Winaâ neddelâ tē pee Wids. Hofgericht teefas tillâ pahrdohtha Leimanna muischa, kas atrohдах Behsu kreise, Wezz-Beebalgas draudse. Starp teem pirzejem gan arri bij kahdi diwi woi trihs no lungu kahrtas, ar melleem swahrteem, bet kahdi 15 woi 16 ar pelleschahm semneeku drehbehm tehrpti. Starp scheem arri atraddahs tas pagasta wezzakais, no tahs pahrdohdamas muischas, lam tee 21 tahs muischas fainneeki to warru dewufchi, lai preesch wisseem lohpa to muischu un to semneeku semmi nopehrkoht. Muischa tillâ pahrdohtha par wairaf nekâ 17,000 fudr. rubteem, un pirzeis effoht, ka dsirdam, no semneeku kahrtas, Schibron wahrda. — Schi weena no tahm mihtalahm sinnahm Mahjas weestm, lo wiasch saweem tautescheem ar leclu

preeku pasluddina un firsnigi wehlahs, ka beesi ween schahdas sinnas warretu pasluddinah.

No Mihgas. Jau fenn laifôs prahtigi kaudis to flaidri atsinna, ka, jo flaisstata patte pilsehta un winnas ahrpilssehtas palifka, jo grubtali nahzohs nabbageem kaulineem un ihpaschi darbaudihm ruhmes dabbuht, — jo flaisstas mahjas winni to pagehretu ihri newarreja ai malfah. Sinname, ka tahdahm nabbagu familijahm nu bij jaalen drehgnôs pagrabds, woi kahdas pufâfapuihschâs wezzâs buhdâs eelschâ, fur falla, netihriba un drehgnoms teem wesselibu pohstija. Tadeht atsinna, ka lohti effoht waijadsihs, pahr wesseligahm un labbahm darba kauschu mahjahm gabdah. Behrnâ gabdâ kahds labdarrigs lungs, Sprost wahrda, bij ihpaschu kaptalu dahwinajis preesch buhwejamahm darba-kauschu mahjahm; tadiht ar scho naudu tas eefahums jau irr pastrahdahs. Moslawas Ahrihgâ, fur ehrihschu un ritter-celas reidsahs un fur zitturreis finilichu plazzis bija, taggad stahw ar augstu sehtu aptaifitas diwas brangas mahjas, lihds ar tahm turklah waljadsihgahm wirtschastes ehlahm. Katra mahja irr 2 tahschas augsta un katrâ irr nodallitas dsihwojamas istabas preesch 16 familijahm. Par 40 lihds 60 rubteem gar da nohmas tē weena familija warr dabuht few pilnigu dsihwokli tahdu, fur neweens zits tai naw zekâ. Meit ween istaba, bet behningis, fehfs, pagrabs un zitta peeleekama weeta ta ihpaschi katrai familijai nodallita, ka nefas to newarr aislahrt. Tiltai masgajamas istabas un maifes-zepfi irr pawissam trihs, kas tadeht teem wisseem lohpa peeberr. Katrai dsihwes-weetai arri faws dahrschah irr padallihfs slah. Ghnas lohti, kas par jaukumu waijadsihi, pawaffarâ tiks dehtiti un t. pr. Slawejama gan tahda apgadachonu, bet netizzam, ka ihsti nabbagas familijas eespehs 40 lihds 60 rubt. gabdâ nohmas malfah schinnis dahrgds laifôs.

No Lecpjos puffes, 9tâ Nowbr. Karsta un lohti fausa waffara, ka saprohtams, knappu plaujumu wiffur dewa. Tiltai rettajz, mitras semmes turretajz ween — warreja par schi gabda plaujamo preczatees. — Ar rahzeneem bija justiment tapat. Mitras semmes bija rahzenu pilniba. Dsch runnaja no 20 grandeem un dasch rahzenu leclumu bes mehra flaweja. Dsirdaju pats runnajam, ka Mihzineeku juhrmall'neekem dasch rahzenis lihds 3 mahzinas swehris. — Ruddenâs bija, pehz tahs faufas waffaras, ka laikeem — labbi flapisch un wehtrainsch, bet arri silts, — Oktoberis eefahahs silts, ta ka 7tâ Oktober wehl 15 grabdes silts faules gais parahdijahs; bet — tas arri bija tas beidsams. — Behz tam eestahja fals un 5tâ un 6tâ Nowember leela kahrtâ sneega nofritta, ka nu seema tihlama, bet Mahrtina tiltu jau Katrine gan pohstihfs. — Kas teefa, tas teefa — rudfu fehja scho ruddeni lohti brangi eesehle ta ka lauti ka ar beesu saku wadmallu aplahti, issfattijahs

ruddeni. — Ja Deew's labbu seemu dohtu, tad buhtu gan nahlofchu gaddu ko preezatees! Beidsa-maj's un labbi sibws pehrtons bija 24ta Oktober pehz puffsdeenas. — Rahda muishâ leepas lohkâ sibbens eespehris. — 2tra November rihta, pullstens preeksch 6, jauts, tihrs gaischums ar farkan baltu stabbu seemelôs no daudseem redsehts un apbrih-nohts. Us schi lohfscha dabbas jaukuma isditschianu lohti dauds swaigsnes krittuschas, ko Wahzeefchi par „swaigsau-grubtumeem“ — fauz. — Mahn'tizzigi laudis scho par sibmi us ka daudsinaz; bet gudrs mahzihts zilwets to zittadi tulko. Zitti laudis stabsta wehl 3schâ November, tad jau falla, pehrtonu dsir-dejuschi un sibbenus redsejuschi. Pee Leepajas Oktoberim eesahocht 4 sweijneeki noslihta juhra un 9ta Oktober attal pee Swentajas, netaktu no Palangas, 6 sweijneeki, no furreem tehws ar diwi dehleem — juhra sawu nahwi atradda. — Pagajuschâ waffarâ jau pee Leepajas, ohsta gallâ ugguns tohri pee 100 pehdahm augstu no dselses ween — ustaisija, ka fuggineekeem, kas waffarôs garram brauz, zektu rahditu; un nu — wehl ohtru masaku tohri jeb bahfu paschâ ohstas gallâ taisfchoht, lai fuggi kaut kahdâ negaisâ jeb leddus laikâ warretu ohstâ eesfreet un tur patwehrumu un glahbschianu atrast. — Pehr'n' jau Leepajas ohstâ, bes ugguns bahka, 40 fuggi nohtes laikâ eestrehjuschi, un zil labbi buhs, tad schis ugguns bahks gattaws nahks. — No Klaipehdas lihds Lihserem (210 werstes gar Kursemmes juhrmalli) nemeens pats fuggineeku ugguns lihds schim nepihdeja, un nu ar laiku buhs diwi pee Leepajas ween. — Leepajas ohsts taggad 18 pehdas dsilfch un labbi pahrtaihts un paleelinahts ta ka augstam trohnim schi pahrtaischiana 2 millj. rubtu mafsajohht. — Leepajneekeem nu tif atleek wehl weena wehleschanahs, ko seun deenahm no firds kahro — prohti: dselsu-zekfch! G. J. S.

No Samaras. Mesenn bij isdaudsinahts, ka Samaras gubernijas kolonisti effoht tohs strahdneekus aptahmuschi, kas pee ptauschanas tur strahdajuschu un teem winnu leelo pelau attal atahmuschi. Taggad ta leeta effoht ismekleta un peenahts, ka wiffa ta sanna effoht melli ween, kas pawiffam ne-effoht teefa.

No Kijewas. Septempera mehnesi te nomirra kahda birgera seewa, kas bij 137 gaddus wezza paliffuse.

Jannokahs sinas.

No Leepajas, 11ta Nowbr. Tas fuggis „Karl un Paul,“ kas rudsus wedda no Kehnigsbergas us Rihgu, irr teilan strandejis. Mas zerribas, ka prezzi warrehs glahbt.

No Newwales, 10. Nowbr. Tas fuggis „Fortuna,“ kas ar dselli lahdehts no Pinnu semmes us Rihgu ghja, pee Mohnsundas strandaja. Laudis wiffi isglahbti.

No Wehterburgas, 12. Nowbr. No 4ta lihds 11tu Nowbr. irr par 3 mill. 296,522 rubteem selts un fubrabs pehz taggadeju tirgus frohna bantas kantori eenahzis.

No Moskawas, 10. Nowbr. 150 werstes no Moskawas tai dselsu-zekâ us Kurstu, 8. Nowbr. prezzu-rinda

no fleedehm isfrehjuse, tur 6 waggoni fadausiti. Stabsta arr, ka daschi zilweti pohita gahjuschi.

No Kronstattes 9. Nowbr. raksta: Muhfu ohsta, kas jau bij aisfalluse, attal irr waffa, — nu warrehs meerigi aiseet tee fuggi, kas wehl te paliffuschu.

No Berlinas raksta, ka wezzais Bismarks 30. Nowbr. attal sawu ammatu usnemfchoht, tad Seemela walfu beedribas runnas-deena eesahfchotees. — Pruhfschu augsta teefa nospreeduse, Dahneem tohs wehl mafsajamus 419,311 dahlderus nemafschit wis, kamehr tee nebusfchoht isdewuschu Schleswig-Holstemas walfs rakstus un grahmatas.

Ms Florenzes. Wezzais dumpineeku wirfneeks Magzini's ditti wahfsch un dakteris tezis, ka tas wairs newarroht palitt weffels. — Wehlakas sinas falka, ka ta wahjiba ne-effoht nelahda nahwiga.

No Florenzes. Italijas waldischiana effoht 3 milliones franku fuhrijuse us Franziju, ar ko mafschit pahwesta parradu.

No Londones. Pa telegrafu ta sanna nahfufe, ka Siamas kehniusch (Pattak-Indija) effoht nomirris.

No Madrides. Walfs eesfchigu buhschianu ministres aisleedf's pohstihht tahdus pee tizzibas peederrigis stakbus woi bildes, kas stunstigi taifiti, woi iur kahda peeminnâ flahht.

No Konstantinopeles raksta, ka Turku waldischiana brunnajotees, aisbildinadamahs ar to, ka Rumanija taifotees winnai pretti. Karra-ministeriumâ taggad pahr to teel spreests un teiz, ka nahlofshâ pawaffarâ 100,000 karra-wihri buhschicht us Dohnawas puffi eet. — Egiptes wize kehniusch sawu tehwa brabli no semmes aisdsinnis, tadeht, ka tas ar dumpineekeem beedrojees.

No Konstantinopeles. Kreewu un Seemel-Amerikas mehstneeki sultanam sipri pretti runnajuschu par to, ka tas pahrgalwigi kahwis Kreewu un Amerikas pawalstneekus zeetumâ list.

No Newjorkas. Jowa walfs effoht saweem Neegereem pilnigas teefas nowehlejuse ta, ka teem brihr pee wiffahm wehleschanahm arri sawas bahfs doht. — Ar Indianeederfcheem Kansas walfte meers faderrehts, jo astonas ziltis apnehmuschahs wairs eenaidu neturreht. — Generals Scheridans ar itt leelu karra-spehlu eet wirfâ teem Indianeederfcheem, kas waffara puffe.

Kahdi wahrdi par Latweefchu teateri Rihgâ.

Mahjas weefa 45tajâ nummuri ar preeku lassijaher, ka kahds zeen. tautas beedris, tahdus wahrdus par muhsu johfu spehli rakstijis un meh's winnam pateizam, ka winsch muhsu masu puhlinu tif tohti zeeni, lai gan meh's dohmajam, ka kairis zits muhsu tautas beedris to darbu warbuhht, wehl labbati, un ar leelatu samannu buhtu isdarrijis, nekâ meh's; un meh's ne-effam pelnijuschu to flawi, — ka pee mums dauds zitti to par preekschshmi warroht nemt, ka tas naw launs Latweetiu buht.

Wairaf mums wehl preeks, ka rakstijahs mums par muhsu spehli daschas derrigas mahzibas dohd, jo ka wezs falkams wahrds falka: „wiff eesahfums irr grubis,“ ta tas arr irr ar muhsu spehleschianu, jo pee mums eesahzejeem arr naw tif lehta leeta, no zittas wallodas ko pahrtulkoht, un to ta lohpa falitt, ka tas muhsu Latweefchu walloda peefriht. — Latweefchu walloda lihds schim wehl mas tahdu rakstu, un wehl masaf ihsti derrigu atrohahs, tapehz mums pee wisseem arweenu wehl wajaga daschadus wahrdus, kas pee muhsu spehles nepass, pahrlabhoht, ka tas arr pee muhsu pirma stikka „schuppu Dehtuls“ bija, lai gan tas no ta neaismirstama jauna Stendera bija farakstijis. — Tadeht dohmajam, ka muhs zeen. tautas beedris to par dauds zeeti irr teefajis, rakstibas, ka ta

ſpehls kattris trefchais wahrds „wels“ bijis, un ta tabdi wahrdi muhsu tautai tiklai par kaunu. Lai nu gan ſchis ſittis nebija no wiſſeem libdſpehletajeem tohpâ pahrul- tohts, un ſcho gruhtu publinu weens no beedreem bij us- nehmis, tomehr mums, ta jau ſaprotams, brihw' bija, ſa- wâs ſpehles ſchirras tabdus wahrds, to mehs dohmajam par nederrigeem, zittadi pahwehest, un tadeht arr ta pahr- meſchana netrahpa to pahrultotaju weenu paſchu, bet muhs wiſſus. — Kad nu mums peetlahjâhs taiſnibai gohdu doht, tad teefcham neſinnam, fur muhsu zeen. rakſitajs tik dauds wellus irr ſallauſjees. Tadeht dohmajam, ta wiſſch grib- bodams muhsu ſpehleſchanaſ labbu padohmu doht, tohs biſchlin pahr mehru buhs pawatrojis, neapdohmadams, ta muhsu Mahjas weefis tabtu pahr muhsu tehwu ſemmes rohbeſchahm teel laſſihts, kurri laſſitaji nelad ar neweenu no muhsu klaufftajeem nefatiffees, — to tad tee lai no muhsu ſpehleſchanaſ dohmatu?

Wehs negrihdam no ſchahs johfu ſpehles wahzu wallodâ runnaht, jo tur teefcham wairal tabtu wellu atrohdaht; nerunnafim arri no daſchadahm zittahm wahzu ſpehlehm, kurras muhsu iſtrahdſchawu aiſbibilinatu; bet tiklai atfau- jamees us dauds weefeam, ſas, daſchadas johfu ſpehles redſejufchi, to nebuht ta neapſpreeda. — Mums waijahſeja muhsu ſpehli pehz ta prahta, ta ta wahzu wallodâ bija ſaraſſitua, arr pahrultohht. — Johfu ſpehlei japaturr johfu dabba, un ta johfu ſpehle nebuhtu, ja pehz rakſitaja prahta wiſſus johfu wahrds atmeſtu.

Mums nemaj prahtâ ne-eekriht muhsu ſpehleſchawu aiſ- bildinahr, jo ta jau ſinnams, ta preekſch iſteem ſpehles pa- ſinnejeem deefgan ſlitta bija, un tadeht tiklai par to johfu ſpehli runnajam un ar muhsu zeen. rakſitaju ſalkam, ta tas teefcham naw til lehta leeta, neween teatera ſpehli pahrultohht, bet arr apraſſiht — un dohmajam, ta wiſſa ſalkams wahrds teefcham rittigs, ta „nekatris, ſas pirti ſtimmis, arri proht pirti kurinahr.“

Tad nu beidsiht muhsu zeen. tautas beedru luhdſam, muhsu wahrds kanna prahtâ neuskemt, jo wehs teefcham negribbam ar ſcheem wahrdeem ſtrihbi turreht, ſas muhsu eefahumam tiklai par ſtahdi buhtu, bet mehs tiklai to ta- deht rakſam, lai Mahjas weefa laſſitaji par dauds ſlittu prahtu us muhsu ſpehleſchawu neturretu; jo mums ar weenu buhs preekſ, derriqn padohmu dſirdeht un pehz ta darriht, ſas muhsu eefahumam tiklai par labbu buhs.

Tee libdſpehletaji.

Par dſimtu mahju pirkſchawu Widſemmê.

Iſgahjuſchâ laikâ atkal papilnam zeematu ſemmes Widſemmê pahrdohhts tizzis. Starp ſcheem pahrdewumeem ihpaſchi Smilteneſ zeematu ſemmes pahrdohchana wehrâ nemmam. So Smiltenei Widſemmê irr labba ſkanna, gandriht ta ta Ruhjenei jeb Maſ-Sallazei. Wehl wiſſi Smilteneſ zeemati ne-effoht pahrdohhti. Kâ dſirdams, paſchi wezzi ſai- mineeki ween effoht pirkufchi, par to ſinnams ja- preezajahs. Mannim irr teikts tizzis, ta Smilte- neeſchi arri Pliſlawas gubernâ effoht ſemmi pirkuf- ſchi. Par to nelas nekaitetu, ja wiſſi ween labbi pirkufchi. Preeſeeti paldees Deewam ne-effam un Pliſlawas gubernâ taggad gandriht ta jauna Widſemme uſſkattama. Tur jau us to dohmajohht, ſe- wim weenu ihpaſchu mahzitaju apgahdahr. Mul- fnes un Dypekaina mahzitajs taggad pee Pliſlawas

Latweeſcheem brauz un teem Deewa wahrds turr un ſaframentus iſdalla. Ihpafchi Mulfnes prah- weſts Kupffers leeliſti ar ſcheem Latweeſcheem publejees un zaur to preekſch wiſſas Widſemmes parahbijis, zil firnigi wiſſch Latweeſchu tautu mihto. Darbi rahda mihleſtibu. Wahrdi irr lehti un ne- rekti tuſſchi. Bet lai nu gan abbee minnetee mah- zitaji labpraht apkalpojufchi tohs Latweeſchus, ſas us Pliſlawas gubernu aigahjuſchi, tad tomehr ar to newarr peetikt. Latweeſchus ſinnams arri roh- dahs Deewa wahrdu nizzinataju. Bet pawiffam tal jaſalka, ta Latweeſchi Deewa wahrds mihto un beſ teem newarr peetikt. Tadeht drohſchi warr tizzeht, ta Pliſlawas Latweeſcheem driht ſaws ih- patſ mahzitajs buhs.

To arween eſmu ſazzijis, ta par to nefas nekait, ja kautini arri zittur ſemmi pirk, ta Widſemmê, kad til ween labbi pirk. Bet par to gan firds ſahp, ta dauds aiſeet us ſweſchumu tik neapdohmigi, ta ſawu pehdeju nabbadſibu pamett un ta nabbadſini atpakkal nahl. Es nu gan dohmaju, ta Smilteneeſchi ta nau darrijuſchi. Bet to gan dohmaju, ta taggad da- ſcham buhs ſchehl, ſas Pliſlawâ ſemmi pirkis un ſawu naudu iſtehrejis. Daſch no ſcheem warrbuht tag- gad dohmahs: „Kaut es labbal ſawu naudu ſeſchâ buhtu paturejis, tad es taggad arri ſawu zeematu buhtu pirkis ta tee zitte!“ So ta labbal un weeg- lak irr, zeematu ar ehlahm un wezzeem, jau no ſenn laiteem eeſtrahdateem tihromeem pirk, to tal behrns. warr ſapraſt. So to mannim libdſ leela ſemme, fur nau ne ehlu, ne tihrumu? Tur man jaſtrahda breeſmigi un labbi, ja mannam dehlam tas iſhtais labbums rohkâ nahls. Es pee ta tal netikſchu. Daſchi labbi gaddi pa-eet, kamehr neapſtrahdata ſemme wez- zam tihrumam libdſ nahl wehrtibâ. To kattris ſem- mes kohpejs ſinn. Un wai tad zilwekam tik weegli nahlahs, no wezzas, eerastas, mihtas weetas ſchir- tees? Un teefcham, tas laiks driht buhs ſlahht, ta tau, ſas ſemmi pirk gribb, ja-aiſeet no ſawas puſ- ſes. Jau taggad rohdahs weffelas draudſes, fur itt neweens zeemats wairs pirkams, tadeht, ta wiſſi jau pahrdohhti. Kad wiſſi Widſemmes zeemati buhs pahrdohhti, tad tas laiks ſlahht buhs, zittur mehleht Taggad neweens us tam wehl neteel ſpeeſts.

Smilteneeſchi effoht weenu gauſchi ſtaltu un ſkaiſtu pagalta mahju buhwejuſchi. Pee eefwehtſchanaſ Smilteneſ muſſchneekſ, mahzitajs un draudſes leels- kungs ſlahht bijuſchi. Par ſcho eefwehtſchawu lai- kam ihpatti ſinna zaur Mahjas weefi tik dohta. Par to gan kattris Mahjas weefa laſſitajs tohti pree- zatohs. Warrbuht ta Smilteneſ mahzitajs tabdu ſinnu dohtu, par to Mahjas weefa laſſitaji wiſſam firnigi pateiktu.

Es nu usdohſchu to pahrdohhtu zeematu un to pirzeju wahrds un zil kattris zeemats malſajis.

Smilteneſ muſſchneekſ Bandau irr pahrdewis:

Zeematu wachds:	leelum:	pirjeis:	git malkafis:
1. Jaun Wehjin	21 d. 4 gr.	Jakob Sarlangaw	3720 r.
2. Wejs Wehjin	22 " 54 "	Jahn Sirkall	4000 "
3. Wejs Draude Mattis	26 " — "	Peter Bant	4600 "
4. Sirkall	25 " 17 "	Jakob Sirkall	4125 "
5. Wejs Lese Ans	18 " — "	Lohm Meesin	3050 "
6. Bisse	24 " 47 "	Jahn Patmbal	4280 "
7. Kaidoz	28 " 63 "	Jakob Pelz	5000 "
8. Libbeer	20 " 57 "	Jakob Lihbe	3470 "
9. Kalna Lubke Rein	21 " 48 "	Peter Kallei	3600 "
10. Wejs Grahwe	22 " 25 "	Peter Wanner	3540 "
11. Kullche	20 " 51 "	Peter Wannags	3400 "
12. Siphulen	18 " 65 "	Peter Siphull	3100 "
13. Billa	24 " 55 "	Jahn Wannags	4000 "
14. Kurfallit	11 " 45 "	Jahn Kurfallit	2231 "
15. Slibpe	24 " 14 "	Peter Draude	3700 "
16. Kalna Mozul	24 " 55 "	Peter Wannags	4320 "
17. Leies Mozul	30 " 74 "	Peter Matteis	5500 "
18. Kalna Wehlen	22 " 15 "	Peter Beh sin	3700 "
19. Leies Wehlen	22 " — "	Jahn Bedrin	3650 "
20. Wihel	28 " 35 "	Jakob Wihel	5050 "
21. Saufte	28 " 22 "	Peter Saufte	4800 "
22. Wejs Wleschel Rein	21 " 46 "	Peter Kains	3550 "
23. Leies Ubrete Kist	21 " — "	Ansich Wihel	3475 "
24. Jaun Gusche Strasche	20 " 80 "	Lahn Subris	3460 "
25. Wejs Apfe	12 " 72 "	Jahn Apfe	1915 "
26. Jaun Apfe	12 " 72 "	Lohm Sads	1975 "
27. Gmur	30 " 72 "	Dahn Sads	4850 "
28. Korrwihrs	25 " 50 "	Jahn Stesler	3900 "
29. Beckurs	22 " 43 "	Peter Beckurs	3400 "
30. abbelin	20 " 47 "	Peter Loppin	3075 "
31. Sitgowski	24 " 25 "	Jakob Dames	3500 "
32. Mischede	24 " 36 "	Jakob Draude	3740 "
33. Jaun Bruckisch	23 " 66 "	Peter un Jahn Britasch	3600 "
34. Rabke	25 " 63 "	Dahn Babrens	3900 "
35. Jaun Rohre	28 " 81 "	Dahn arllit	4500 "
36. Racie	22 " 60 "	Jahn Bruckisch	3340 "
37. Kauser	26 " 29 "	Jahn Uffer	3950 "
38. Kalna Bindin	25 " 8 "	Peter un Jakob Sander	4025 "
39. Leies Buidia	21 " 63 "	Dahn Satde	3300 "
40. Stippel	24 " — "	Jakob Ilichel	4100 "
41. Wejs Spalle	23 " — "	Jahn Spalle	4100 "
42. Jaun Spalle	20 " 70 "	Jakob Lufte	3800 "
43. Braule	24 " — "	Jakob Jantohn	4120 "
44. Leies Ggle	32 " 23 "	Jahn Eglit	5700 "
45. Deepin	24 " 13 "	Jakob Purcin	4120 "
46. Swabger	33 " 8 "	Peter Slujin	6400 "
47. Winde	24 " 36 "	Peter Wimbe	4120 "
48. Seere	24 " 18 "	Jakob Semmit	3840 "
49. Kriup	13 " 89 "	Jahn Meesin	2200 "
50. Boednet	12 " 9 "	Jahn Matteis	2000 "

1153 " 4 " malka 190851

Dalderis zaur zaurim rehkinajobt malka 165 rubt.

Deews lai palihds pirjejeem un lai peeschkirr winneem un muns wisseem labbu gaddu!

Sakkis ar schihdu.

Sakkis. Panahz drusflu schurp, Mauschel un atfehrees schè, man blakus, man ar Lewi nohtigi las runnaht.

Schihds. Saffe! wai Tu us wene reise gluse negudres tiktes? Man wel sawe muhse ne wene zilweke naw par Maufele faulufe. Kad Tu buhte Wahze zilwekes bijuse, tad es Lewem tuhltit parahdite, las tas irr: Maulschelle.

Sakkis. Nu nu Schihdin, nedrebbina tuhltit us reisu tà bahrdu, faulschu Lewi mannis deht arr par Meiri. Tà mans tehws arr ikreis darrija, kad kahdam wahrdu lahga newarreja paturreht. Pikkis lai arr Schihda wahrdu patur: tè Joffis, tè Bunkis, tè Nebbe Kakkis.

Schihds. Es sawe muhse tahde gekte wel ne-efme redsejes. Wai Tu schodeen pee sehdeene malkare ne-efte bijes pee melle Galle es wihnušem?

Sakkis. Nahz ween schurp farunnatees! Tu tal arr schodeen schabbu swehti.

Schihds. Schabbes bijuse, wai schabbes ne-bijuse, mannem ar Lewem ne tahde dalle pawiffem nawe. Teize Tu Saffe, las Lewem irr ar sihdem par runnaschen?

Sakkis. Neptahpa tal tà mullis, atfehdees tal, schè bentis!

Schihds. Ko es muller pe Lewem buhse seh-det us bentam, las mannem ar Lewem par sehdeschen?

Sakkis. Lai nu zilweks noklaufas! Pikkis sinn, wai wiffi sfrohbeti tik bailigi, ta pascham Sak-kim wairs nedriht blakus sehdeht?

Schihds. Ko Tu falle? Es — sfrohderes? sawe muhse es wel ne-efme sfrohderes bijuse.

Sakkis. Nu Deews si! Wai tad sfrohde-tammats tahds flitks, tà wianna deht Schihdam arr wehl jafanahs? Dohd un wehl tahdam biffes falahpiht.

Schihds. Es? — Lawe biffe — lai tew def-mite biffe buhte bijuse — es well pe sawe pasche kresse ne-efme ne luppate peeschuwes, es buhte neh-mes, Lawe biffe lahpiht?

Sakkis. Nesmej ne to! Us ummurfummeri gan gribbeju pee jaunahm biffahm tik, bet tik to kahrtei gallà gribbeju rahptees, tè eelas-pukas bah-neem rinki aptahrt, un to drusflu parahpohs, tè plirki! biffas wifsgarrum puschas. Wahrku, Schihds, ne-scheshloschu, falahp winnas tiktai sch: paschu malkaru wehl, tad swaigsnes usnahlfuschas, lai rih-tà us plazzi teeku.

Schihds. Tu nudeen pawiffam tà tà tralles zilwekes. Es Lew falle: kad es buhte willes bijuse, tad es Lawe ahde gan tuhltit falahpите, bet biffe-sfrohderes es well sawe muhse ne-efme bijes.

Sakkis. Nu las wels tad Lew par gangi? wai sirgu-s — jeb andelmannis?

Schihds. Kad Lew piktes buhtu norahwufches! wai Tu to well nesinne, ta es jaw par mase knaufe par lohpmannem ismahzejufches?

Sakkis. Al wai tà! kurrà gilde tad Tu an-delejees, laifam buhfi spizzebantuloahpmannis?

Schihds. Es pirte un pahrdewe eels wiffem gildem, ar wiffem prezzem, un ar wiffem lohpmannem, eels wiffem bohdem, eels wiffem pasaulem.

Sakkis. Waha, tas labbi! Man jaw kamehr no leeldeenahm diwas tellahdinahs mahjà us behnina puhst, kohdes jaw driht buhs fagehrejuschas. Bif dohfi gabbalà?

Schihds. Lufte eels maife newarr pirlet. Wai eels tem tellahdinem arr irr zaurume?

Sakkis. Gattaws pterkschis! Kurrat lektat tad pasaulè zaurumu naw?

Schihds. Par zaurume es no fawe naude ne weene kappeife nemaffasche.

Sakkis. Tohs zaurumus jaw Tew arr nepahrdohdu, tillai ahbinas ween.

Schihds. Nu — tad Tewem tellahdine irr, fur zaurume, tad Tu taf bes zaurume ta tellahdine ne pawiffem newarre pahrdewet.

Sakkis. Bif dohfi gabbalâ pahre tahm tellahdinahm bes teem zaurumeem?

Schihds. Buhfe taf eels maife newarr pirket! Tahda tellahdine, fur zaurume, pawiffem newarr bruhfet, wai wiakem irr dauds ta zaurume?

Sakkis. Ro nu tauja wehl pehz zaurumeem, par teem es ne grascha nepagehru. Bif dohfi gabbalâ?

Schihds. Nu — lai buht — peze mahre par weffele pahre.

Sakkis. To naudu jaw par falku-ahdinahm arr dabbu. Tad ta kohpmannis! Sohl taf kâ wihrs!

Schihds. Weene alge, wai lakke, wai fakke, par tellahdine, fur zaurume eelsâ, tur ne wene schihde ne wene werddine wairaf nedos.

Sakkis. Ap teem zaurumeem apfahrt taf ahda wiffa weffela.

Schihds. Sakke! wai Tu eels fawe prahde dohme, kâ es tahdes mulkes, kâ es nebuhs sinnet, zil par wene faplihsufe tellahdine warr naude doht?

Sakkis. Gij nu lempi labbak uttu-tirgû, andele tur ar fagtahm tellahdinahm! tahs preeksch tahda kohpmanna kahds Tu, tahs wislehtakahs.

Schihds. Wai tu man gribbe ismeete? tad es Tew tuhliit warre parahdiht, ka preeks Sihdem arr well d'ihwo wene polizeje.

Sakkis. Luppata tahds no Schihda! schis man rahdischoht, fur polizeija, to jaw wiffi Pohlischi stan. Peeluhfo tif, kâ Lewi paschu papreekschu utiiz ne-eelectu.

Schihds. Di, kas Tu par leeles wihres! Wai Tu ne-esse raddes ar tam leelem wihrem Goliatem? Bet kad Tewem tif weene mase fthrohte-graudine eeffrees eels biffem, wai Lawes leeles muttes tuhliit us reise nepaliks gluse bes wallodes? Kad tahde mase gehgeres kâ Dahwides Tewem tif weene reise dohs ar lingem par aufem, wai Tu tad nebuhs aismirfes, ka fakke-pastales labbates kâ fakke-pastales?

Sakkis. Lawas beslaunibas! To man tahds tellahdian-kohpmannis drihft teift! Dseggufe lai tahdn parauj! Kad man tahda schehl ween neubhtu, tad redsetu, kâ luppatas tuhliit danzotu! Wai pafz arr jaw ne-essi kahdreis ar fakke-pastalahm no lumfara naggeem izglabhees? Ar schaggareem us Schaggares tahdus waijadsetu aizradiht!

Schihds. Kad tu sadegte kâ aufstes uhdenes! Wai Tu wezses wihres well ne-esse dsirdejes, kâ taggad ne weenem Schihdem wairs naw baile no pasche bruggelunge?

Sakkis. Ro nu leeles tif maftigi? Kad far-

kanu banti ap zeppuri ween eeraudsttu, tad tif lai pafstatahs, ka Schihdam bahrda ween nolohzitohs.

Schihds. Al Tu gekkes-zilwekes! Wai Tu wehl ne-esse dsirdejes, kâ meh3 Sihdes wiffe tahdes pasches funks, kâ wiffes zittes lunges? Bit dauds Sihdes taggad nawe eels Nihges pilzsehtes par leelem kohpmannem? Di gwalt!

Sakkis. Bet Tu man wehl nemas ne-essi sawu wahrdu teizis.

Schihds. Wai Tu kahdes polizeimeisteres, kad es Tewem fawe wahrde buhfe usdoht? Kas Tewem par dalle ar manne wahrde?

Sakkis. Man taf leela luste ar Lewi andelê tift, jo man mahjâ dauds tahdi leeki krahmi preeksch isandelefchanas, kâ: wezzi graphischi — bet ar schkirbalm ne wis ar zaurumeem, zirri bes pectehm, funau-kehdes. pahrs zeppefschu-pannas un diwas sil-las nankenu-westes.

Schihds. Manne bohde irr netahl no leeleeem bujenem, gluse tiwe pe Moskawe forstette, no nte-tirge wiakke ar pascheem rohkeem warr fakert. Bet man taggad tuhliit buhs jabrauze us Krasnai-Gorte pufz wesme luppate preeks Ligate papihra-fabrife us-pirkt. Gluse mase laike preeks zitte andele. Ar Deewe! Paleeke weffale! A. A. G. G.

Smeeflu Stahstinfch.

Kabbuls. Teiz man jel kâ draugam, wai Tu to arr labprahht gribbetu, ka Lawa wezza muscha pehz Lawas nahwes wehl reis pee wihra ectu?

Dypis. To es, brahl, no wiffas frids wehle-tohs, tad taf weens zilweks pasaulê buhtu, kas manni itt pateest noschehlotu.

A. A. G. G.

Andeles-sinas.

Rihgâ, 15. Nowbr. Laits lehs un labbi aufis.

Linnu-tirgus. Schinnis deenas maffaja par frohna stnecem 50 libos 60 cub. un par bralla no 40 libos 48 cub. par birkawu Braketas sinu-schnas 9 rub. 50 kap. par muzzu.

Sihfa andele. Pads tweeschu 1 r. 60 l. libos 1 r. 70 l. rubsu 1 r. 12 l. libos r. — l. meeschu 110 kap. libos 1 r. 15 l., aisu 1 rub. 80 kap. libos — l. par pubru. Puhes tweeschu mitru 5 r. 50 l. rubsu mitru 3 r. 20 l. libos — kap. bishelotu rubsu mitru 5 r. — l. meeschu putrainu 5 r. 15 l. libos 5 r. 40 l., griffu putrainu 4 r. 20 l. libos — r. — l. ausu putrainu 6 r. — l., grubdu putrainu — r. — l., freu 5 r. 60 l. libos — r. — l., kartuppeu 1 r. 70 l. libos — r. — l. Podes sweesta 5 r. 10 l. libos — r. — l. Muzzi fapls: fac-lana 6 rub., 25 l., balta rupja 6 rub. — kap. smalla — rub. — l., amena fapls — rub. — kap. — Stiles lasdu muzzâ 11 rub. 50 l., egu muzzâ 11 rub. — kap.

Nauras tirgus. Bassis banka biffetes 88½ rub., Wids usfak-lamas libu-grabmatas 100 rubl., neusfallamas 90½ rubl., Rihgas libu-grabmatas 88 rub., Kurjemmes usfaklamas libu-grabmatas — rub., 5 procentu usdewu biffetes no pirmas leeneschanas 137 rub., no obras leeneschanas 133 rub. un Rihgas-Dinaburgas bje-lu-jella atzijas 120 rub.

Libos 15tu Nowbr. pee Rihgas atnahlschi 2016 fuggi, un aisdghjufchi 1989 fuggi.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No zensures anwehlets.

Rihgâ, 15. Nowbr. 1888.

Sluddinaschanas.

No Keegel-muischas pagasta-waldischanas — Rihgas-Walmeeras kreise un Rubbenes basnijas draudse tobz jaur scho sinnams darrihts, ta jaw kamehr preefch Mitteleem scha pagasta Behrsu-kaln mahja weena druhna sehwe, rejdgetos koh-fossu wahgds ar laktem ratteem, aisjuhgia, eefthoufe. Tas, tam wianna pasjudduse, teel us-azijnahits, to drihsumä pee schids pagasta-waldischanas ar leezibahm peerabohit un prett isflud-dinaschanas nandas atmaksu to tehwi scht faemnt. Keegel-muischas pag. walds, 29. Oktober 1868. [N 259.] Pagasta wezzafats: W. Zehger. Pagasta Strichwars: W. Lindberg.

No Stulbergas ohtra Rihgas aprjata mescha-leelkunga teel jaur scho sinnams darrihts, ta mallas un baltu pahrdobshanas deht no krohna mescheem, tas sehlfis, anas un pahrschlihdanas termins tiks noturrehts no pulstien 10. preefch puhsdeenas: eefsch Sahrum mescha-sarga mahjas tantu 28. Nowemberi un 2. Dezemberi 1868. g.; eefsch Breefchu muischas tai 29. Nowemberi un 3. Dezemberi; eefsch Nujen-Terneijs muischas tai 30. Nowemberi un 4. Dezemberi; eefsch Stalberges muischas tai 27. Nowemberi un 3. Dezemberi. [N 225.]

Ainaschds ta juhras-ihohla schogadd eefahlfes 15. Nowemberi un tiks tee mahjekli lihds 1. Dezember peememti. Wehlat ne weenu npekenems. 3

Sinna.

Zeen. Latweefchu draugu bedribas lohjekli teel luhgia, lai 11. un 12. Dezemberi no rihda pulstien weenpadsmitos, Rihga jaunä Stuernamma fanahst par Latweefchu wallobu un rattheem aktal farunnatees. **A. Bietenstein,** 2 Latw. draug. beedr. presidente.

Wiffadas fortes harmoniku apnemmahs is-lahpht, un galwo par fawu darbu, leela Smilfchu eela Nr. 37, Behterburgas Ahr-Rihga, pretti tai mahjweetai „pee leelo pihpi.“

Tas pee Mass-Dammenmuischas peederrig „Gulba trohgs“ pee Slohtas leelzella, irr no Jurgeem 1869ta g. us renti is-dohdams. Klabitatas sinnas dabujamas Annes-muischa un Rihga leela Smilfchu-eela Nr. 1, 2 treppes augfcha.

Mesklawas gubernija, Ostrowas kreise un Dub-las un Wischgomodofas draufes tiks no 1. Dezember eefahloht katra swehtdeenä 21 pusto-fahas heb gruntsgabbali un 2 majahs muischas wairafschlihtajem pahrdobtas; ta uhtrupe tiks noturreta Ostrowas pilsehtä semmes teefas nammä (Semslaja uprawa), het ne no teefas pufes.

Tee pahrdobdanti gruntsgabbali un tahs ma-fahs muischas atrohdahs Warschawas dselu-jella turumä un tadeht winnu apstattishana weegli idarrama, jo 15 gruntsgabbali stahw pee pascha Warschawas dselu-jella pee 17tas stanzijas no Behterburgas brauzohit — Schagowo — 28 wer-fes no Ostrowas. Tahs diwas masahs muischas „Sorofino“ un „Antina gora“ lihds ar 6 grunts-gabbaleem atrohdahs 8 werfes us semeta pufsi no 18. stanzijas, Punderi.

Luwafas sinnas par pirmo zennu un grunts-gabbala leelumu warr dabubht pee peemimetu stanziju usrauceem. Winnu leelums irr 60 lihds 210 pubrweetas un zil leelis katris gabbals. Zens no 300 lihds 3500 rubl.

Weens grunts-gabbals ar ischetrahm mahjahm un leelu semmes gabbalu, lurfch lihds schim preefch fartuppelu stahdischanas bruchelits, irr Lohraa-lolna par 1500 rubl. f. pahrdobdams, Weena pufse no pirtschanas-makfas warr us mah-jas ingrofereta palitt. Klabitatas sinnas Lohraa-lolna Burcharaa un Schwarz fungu fabrik. 2

J. Nedlich

gruntigä

Englischu magasibne

teel tipat leelas partijas ta pa masahm ballahm pahrdobtas wiffadas buhwnaglas no Behterburgas un no Sweedru semmes fabrikeem, ka: bruf-fu, dubbult-lattu, lattu un wafslattu-naglas no fihstas un mihtstas dselles, rapat arribant maschinu-naglas preefch schindela jumteem, preefch rohceschanas, palawahm un preefch fed-lineefem tahs masas best-jeb isfichanas nag-linas, kappara laiwu-naglas, dselu drabtes-nag-las no katra garruma, un labbafu stikes.

Teem schjeenes nabbageem par labbu swehtden, 17ta Nowember 1868 gaddä, eefsch turnhalles

Latweefchu teateris

tiks spehlehts:

Schuhpu- Behrtuls,

heb:

Ka semneefs par muischneefu zelts.

Sofhtu spehle 3 zehleemds

no

A. S. Stendera.

Mr jaunahm smeeklu dseefmahm.

Musihitis (Siegerta kohris) sabftees pulstien 5 1/2 pehz pufdeenas. — Teateris sabftees pulstien 6 pehz pufdeenas un beigtees pulstien 9 walfara.

Bifstetehs buhs dabujamas teatera deenä no pulst. 4 pehz pufdeenas turnhalli pee lasses, bet preefch tam pee turnhalles ekonomu un pee fig-gera ammata un makfahs 1. plazzi 50 kap. un 2. plazzi 30 kap.

Us scho teatera spehli eeluhds

Latwifka seewefschu beedriba preefch truh-fannu zeesdameem.

C. Minuth lungs, schlesser meis-teres, darra sinnamu, ta wianna fabrikli warr dabubht tabdus nandas flapjus, kas uggum nefadegg un fo sagli ne-warr uslauf, no 125 lihds 400 rubl. gabbala. Par stypu un labbu darbu teel galwobis. Schee flappi jau dau-djem ilgus gaddus pasihstami un par labbeem atrahli. Fabrikis atrohdam Behterburgas Ahrrihga, jaunaja Basnij-eela Nr. 30, netabl no Gertrud basnijas.

G. Brauna

paffambari un pehrwiu-bohdde

Gefschrihgä, Kalkueela Nr. 1, fur fakla galwa us durwim, warr dabubht zulfuru, kappeju, tehju, balto Ahrupu 10 kap. par mahzianu, ziggarus par fabrikas zennu, seepes 2 rubli par pohnu, petro-leumu 28 kap. par stopyu, siluma jables un wiffadas jittas pehrwes, ta erri dauhs jittas prez-jes us galwofchannu un ar rittigu swarru. (Seebu-fahles ar pamaahzifchannu, ta jabruhte.)

Dobles mahjitaja muischa labbas Nawerees par 200 rubl. f. pahrdobdamas. 2

Освященіе церкви.

Симъ извѣщается, что освященіе вновь устроеннаго, при Рижскомъ Покровскомъ кладбищѣ, храма по имя вознесенія Господня имѣетъ совершиться сего 1868 года Декабря 1-го дня въ воскресенье. 2

Weena muischa no 2 arflu leeluma Rihgas kreise, teel pahrdobta jaur konsulent-fungu. 2

J. C. Bielroje.
leela Smilfchu-eela Nr. 15.

La jauna tehju-magaibne

Wassli Parlow un dehleem,

Kohp-eela Nr. 2, peedahwa:

pateesu Riachtas-tehju

mello no 1 rubli lihds 2 rubl. 40 kap. f. un pufku-tehju no 2 rubl. lihds 5 rubl. par mahz.

Zuffuru,

labbafu sorti pa 19 kap., pirmo sorti pa 18 1/2 kap., ohtru sorti pa 18 kap. f. par mahzianu, bes eepafschanas 1 kap. us mahz. dahrgatu un

Kaffeju

pa 25, 30, 35 un 40 kap. fubr. par mahzianu.

Labba wila

pa 6 rubli pohda teel pahrdobta Behterburgas Ahr-Rihga, Kalku-eela Ballofcha bohde pee Bal-lofcha mahjweetas. 2

Smagguis rufjus un meeschus pahrdobd itt lehti 2

Otto Müller,

Zuhlu-eela.

Rupju lohpu-fahli

pahrdobd par lehti zennu 1

H. Goebel,

masä Smilfchu- un Kaleja-eela N 10.

Pahrdaugawä us Ranka dambja W. Borcherta miltu-magasibne irr dab-bujami no prischeem ahrjemmes ru-dsem malki rupji mitti. 2

Behterburgas Ahr-Rihga pee leela pumpja irr wifslabbafee rufsi, rufsu mitti, fahls, filkes, tabbata, zulfurs, lappija un tehja dabujami. Zens tiks us to wifslahata apreshmahs, mehres un swars buhs allafah rittigs.

J. C. Schulz.

Dabbus rufjus, swarrigus un fibrus, pahrdobd jo lehti **Dani. Minus** pascha nammä Behwera-eela, pretti linnufwar-reem. 3

Wddamu willu

par 1 rubli mahzianu pahrdobd

J. Lindau,

Marstall-eela Nr. 2, Baumanna nammä.

Englischu

aufchamas dsijas

wiffuwiffadas pehrwes teel par lehti zennu pahrdobtas pee Mohra, Kalku-eela Nr. 5, no Ahrri-dgas nahloht pa labbu rohka, fur us durwim schiltē mohris usmahlehts. 5

Zai 24ta Nowemberi 1868. tiks Dreilim-muischa, 4 werfes no Rihgas, pee pascha dselu jella, daschadas masahines, akti, ezzeschas, ohres, wahgi, lammianas, dischlexa- un dahra-ammata rihli un dauhs jittas pee mahjas jaimneezibas derrigas leetas ahzionē pahrdobtas. Dreilimmuischa, tai 12ta Nowemberi 1868.

E. Hartmann.

Kuggu-wehrgs.

(Stat. Nr. 44.)

Wiasch gaidija weenu brihdi un tad ohtr' reis, stipraf, durwis walka stuhma. Nu jau labbal' isdemahs. Bet zauri tikt tal wehl newarreja. Wiasch trescho reis ar pilnu spehku stuhma, un nu durwis gan gruntigi atwehrahs, bet turflaht arri stipri tschihlsteja. Schis trohfnis sagtam ausis skanneja, itt ka pastaras deenas basune. Winnam liflaks, itt ka durwis paleekohht dsikwas un reisoht itt ka funs, lai wissa pasauke dabbutu sinnaht, ka wiasch schè stahwoht un lai wissi gulletaji usmohstabs.

Wiasch metta meeru un stipri trihzeja. Wiasch newarreja tizzeht, ka schis breefmigs trohfnis wissu mahju neubtu mohdinajis, itt ka semmes trihze schana. Durwis, no wianna piffsta aistittas, brehza. Biskaps usmohdinahs pazehlahs. Abbas wezzites fleedsa. Mahburgi steidsahs palihga. Wissa pilsfehtha bij us lahjahm un saldati winnam us pehdahm. To wissu ta ka fapnodams garrà redseja.

Wiasch stahweja ka sahlsstabs, ne-eedrohfschindamees, ne us preefschu ne atpaktat eet. Kahdas minutes pagahja. Durwis bij gluschi walka. Nu wiasch eedrohfschinajahs bistapa kambari skattitees. Itt nelas tur nebij kustejis. Wiasch klauffjahs. Wiffa mahja itt nelahds trohfnis nebij dsirdams. Durwju tschihlste schana neweenu paschu zilweku nebij usmohdinajusi.

Pirmats trohfnis bij pagahjis. Bet leelaks trohfnis pazehlahs sagta firdi. Rohks nekriht us pirmo zirteeni. Grehzineels ne-atmihlstinajahs us pirmo swehta Garra aistiltschanu. Wiasch ne-alkahpahs tomehr wis atpaktat. Wiasch eegahja bistapa kambari.

Schinni kambari pilnigs un salds meers walbija. Jahns us preefschu gahja, fargadamees, ka pee krehfleem nepeedurtohs. Wiasch kambara dibbinà dsirdeja bistapa weenadu un meerigu dwaschas wiltschanu.

Wiasch apstahjahs. Wiasch jau stahweja pee gultas. Wiasch agral' tè bij atnahjis, ne ka pats bij dohmajis.

Lihds schim melni padebbeschi mehnesi bij aptumschojuschi. Bet tikko Jahns peestahjahs pee gultas, tad padebbeschi isschlihras un mehnes gatschums bistapa bahlu waigu appihdeja. Wiasch gulleja meerigi. Rohka gulleja us dekki, ta mihta rohka, ar bistapa grebsenu puschkota, kas tik dauvs labbus dauvs bij padarrijusi un tik dauvs swehtischanas bij isdalkijusi. Sirmgalwa waigs spihdeja no zerribas, mihlstibas un laimes. Taisnu lauschu firdis fapna laitam reds debbes preefus.

Jahns Walljahns, dselles stanga rohka, stahweja ta ka apstulbohts un skattija us bistapu. Nelad

tahdu meeru, tahdu preeku, tahdu ustizzibu nebij redsejis.

Neweens, ir ne wiasch pats neubtu warrejis fazzicht, kahdas dohmas kuggu-wehrgam taggad firdi bij. To ween warreja manniht, ka firdi bij kusti nahts un ta ka fatreefts.

Sagta azzis sirmgalwim bija ta ka peekaltas. Wiasch nemas nestunaja, lo ihsti darriht, us kurru puffi ihsti greestes. Wiasch lihdsinajahs weenam zilwekam, kas starp diweem besdibbeneem stahw un kas nesinn', kurrà buhschoht eegahstees, wai tanni besdibbenà, kur pohsts gaidams, jeb tanni besdibbenà, kur glahbschana gaidama. Wiasch tikpat ishliflaks gattaws, bistapu nosist ka arri pee wianna gultas semme un tam rohku butschohht.

Pehz kahdu laiku wiasch kreiso rohku pazehla pee peeres un panehma zeppuri no galwas. Ta wiasch stahweja, kreisa rohka zeppuri, labba rohka dselles stangu kurredams. Sweedri wihram par waigu ritteja un galwas matti pazehlahs stahwu.

Biskaps arween gulleja pilna meerà. Mehnes appihdeja krusà fista bilbà, kas pee feesnas farrajahs. Pestitajis fawas rohkas pehz abbeem issteepa, weenam swehtischanu, ohtram peedohschanu wehledams.

Peepeschi Jahns Walljahns famu zeppuri attal litka us galwu un taisni peegahja pee skappa, kur tee sudraba rikhi atraddahs. Wiasch atwehra skappi, isnehma kurwi ar sudraba rikheem, gahja drohscheem sohleem, ka skanneja ween, zaur bistapa istabu sawà kambartina, atwehra lohgu, panehma nuhju, litka tohs sudraba rikhus summa, eekahpa zaur lohgu dahrsà, metta tuffcho kurwi pee semmes, kahpa par dahrsa muhri ka tjeris un behdsa.

Ohtra deenà no pascha rikhta bistaps feereja dahrsà. Maglohre atzezeja, gluschi istruhlfusees un sabihjusees:

"Bistapa lungs, bistapa lungs, wai sinnat, kur tas kurwis ar tahm sudraba leetahm palizzis?"

"Es gan sinnu," ta bistaps.

"Slawehts Deems!" ta Maglohre preezigi issauzahs. "Es nesinnaju, kur tas kurwis palizzis!"

"Paschulail' bistaps no semmes panehma tuffcho kurwi, ko saglis tur bij pamettis. Wiasch kurwi Maglohrei pasneedsa.

"Tè tas kurwis!"

"Bet kurwis jau tuffsch!" ta Maglohre — "kur tad tee sudraba rikhi?"

"Ah! pehz tee m Dubs praffat" — ta bistaps — "Es nesinnu, kur tee irr."

"Pasarg, Deems!" — ta Maglohre — "sudraba rikhi irr sagti! Das wihrs, kas scho nakt' kambartina gulleja, kas tohs irr sadjis!"

Maglohre ar steigschanohs steidsahs us kambartina, redseht, wai wihrs wehl tur effohht. Par masu brihdi wianna jau attal bij dahrsà.

Bistaps paschulail' pee semmes lohjjahs un

nopuhsdamees weenu puffi apstättija, fo kurwis, no sagta rohlahm isfriidams, bij salausis.

„Biskapa kungs! Biskapa kungs! Ta wihra tur wairs naw! Sudraba leetas irr sagtas!“

Tà brehfdama Maglohre skättija us dahrsa muhri un eewehroja, fa tur lahds wihrs bij pahrikahpis. To pee almintinaem warreja atslahrst, kas no muhra bij nobirruschi.

„Neds! të, fur tee almintiai nobirruschi, të bleydis irr pahri kahpis! Al taru nejehdfigu zilweku! Winsch mums wissu sudrabu sabsis!“ Tà wezzite schelodamees issauzahs.

Biskaps weenu brihdi nelo nefazzija, tad Maglohri uskättidamees tà teiza: „Kam ihpafchi schis sudrabs peederreja? Wai ne nabbageem? Wai bes sudraba rihkeem newarram peelift? Bet wai nabbags bes maies warr peelift? Un kas tad schis zilweks bija? Nabbags, to ar azzim warreja redseht.“

Maglohre raudadama atbildeja: „Mannim par to sudrabu naw nekahdas behdas, neds arri preilenei. Mums abahm tas irr weena alga. Bet es behdajohs Suhfu deht, biskapa kungs. Ar fo tad nu Suh ehdiseet?“

Biskaps: „Wai tad ar alwas karroti newarr ehst?“

Maglohre: „Alwai irr smalka flahst.“

Biskaps: „Nu tad nemfim karrohtes no dselles.“

Maglohre: „Dselsei wehl stipraka smalka flahst.“

Biskaps: „Nu labbi, tad apgabdam lohka karotes!“

Pufstundu wehla! Biskaps brohfasti ehda pee ta pascha galda, fur isgabjuschâ walkarâ ar Jahni Walljahni lohpa bij ehdis. Brohfasti ehdoht biskaps abahm wezzitehm, mahpai un meitai, isskaidroja, fa maies gabbalu ittin labbi peenâ warroht eemehrft, kaut arri ne karotes, ne gaffeles pee rohkas.

Maglohre, eijoht un nahtoht tà laikam deenestneeze, patti pee sewis fazzija: „Al taru brihnumu! tahdu zilweku usæemt sawâ mahjä! kuggu-wehrgu eefohrteleht sewim lihdsas! Sapateiz Deewam fa zittu nelo naw darrjis tà sabsis. Al tu Deewin! Sirds mannim trihz to dohmajohst!“

Brahlis un mahsa paschulail' gribbeja zestees no galda, kad peepeschi pee durwim tiffa klaudsinahst.

„Nahfat eefichâ!“ tà biskaps.

Trihs, zilwek parahdijahs, kas zetturtu zeeti pee rohlahm turreja, lai prohlm nebehgoht. Tee 3 zilwek bij polizejas saldati. Betturtais bij Sahns Walljahns.

Weens no teem polizejas saldateem eenahja istabâ un biskapam turwodamees fazzija:

„Biskapa kungs . . .“

Sahns Walljahns lihds schim nemas nebij kustejis, bet ar nokahrtu waigu tà bluklis stahwejis. Bet kad to wahrdu „biskapa kungs“ dsirdeja, tad bluklis atbshwinajahs, winsch galwu pazehla un us biskapu skättidamees fazzija:

„Biskapa kungs! Tad winsch naw wis mahzita is . . .“

„Klufs!“ tà saldats — „tas irr biskapa kungs.“

Biskaps pa tam starpam ahtreem fohleem peegahje pee kuggu-wehrga un issauzahs: „Es preezajohs, fa effat atpalkat nahfusch. Bet kam tohs sudraba rihkus ween effat lihds nehmfusch? Es Sums taf arri tohs lukturus buhtu dewis. Tee arri no sudraba un Suh par winneem arri kahbus 100 rublus buhtu dabujusch. Kapehz tohs lukturus të atstahjusch?“

Sahns Walljahns skättija us biskapu. Azzis gan sawadu wallohdu runnaja. Bet pahrtulloht scho wallohu, to newarr.

„Biskapa kungs“ — tà tas saldats — „Wai tad tas teefa, fo schis zilweks sakka? Mehs winnu effam fatiffusch. Winsch mums isliffahs itt tà zilweks, kas us behajehanu dohina. Mehs winnu effam apzeetinajusch. Keschâ winnam bija schahs sudraba leetas . . .“

„Un winsch Sums fazzjis“ — tà biskaps smatdidams — „fa schahs leetas winnam dohtas no weena wezza mahzitaja, pee fa winsch nakti pawad dijis? Wai tà naw? Un Suh winnu të atweddufchi. Sums wihtees.“

„Wai tad winnu warram walkâ laist?“ tà saldats.

„Sinnams!“ tà biskaps.

Saldati Jahni walkâ laida.

„Wai tas teescham teefa“ — tà Jahnis — „fa manni laischat us brihwahm kahjam?“ Balfs bij aissmalkufi un winsch tà tà sapni runnaja.

„Ja, sinnams“ — tà saldats — „mehs tew' laischam us brihwahm kahjam. Wai nedsirdi jeb wai nefaproht?“

„Mans draugs“ — tà biskaps — „pirms aiseita, nemmat wehl tohs sudraba lukturus. Të winni irr! Nemmat!“

Biskaps panehma tohs lukturus un Jahnam Walljahnam atdewa. Abbi seeweefchi bija tà tà apstulboti. Ne weens ne ohtis kahdu wahrdu fazzija, jeb kahdu lohzetli kusteja.

Sahns Walljahns trihzeja ar wisseem lohjetkeem. Winsch tà tà sapni buhdams lukturus panehma.

„Un nu“ — tà biskaps — „eita ar meern! — Bet kad manni atkal apmekleseet, mans draugs, tad ne-eita wis zaur dahrsu. Suh katruris warrat eenahst un aiseet zaur durwim. Durwis nefad naw aisslehtgas, ne deen', ne nakt'!“

Un us saldateem peegreesdamees winsch fazzija:

„Suh nu warrat eet.“

Saldati aishahja.

Sahns Walljahns isskättijahs tà zilweks, kam paschulail' gibbons usnahk wirfû.

Biskaps pee winna flahst gahja un ar kluffu balfi fazzija:

„Ne-aismirstat, ne-aismirstat nefad, fa mannim

effat apfohlijufchi, fcho fudrabu tà bruhleht, fa par gohda wihru paleekat."

Sahns Walljahns newarreja wis atminnetees, fa bifkapam to buhtu apfohlijis. Winfch ne-atbildeja ne wahrda.

Weidsobt bifkaps wehl fazzija:

"Sahni Walljahns, mans brahlis, Suhls launam garram wairs nepeeberrat, bet labbam garram. Ta irr Suhfu dwehfefe, fo esmu pirzis. Suhfu dwehfefel atrauju tumfibas dohmahm un tumfibas fpehfeem. Suhfu dwehfefel dohdu Deevam." —

Us preefchu beigums.

Wiltiga Naudas taififchans Lehrpatà 1831.

(Stat. Nr. 45.)

Teefafungi ar plattahm azzim un là no latwas iffweesti ftattija us Helene. Wifsaugstafais teefafungs fpreedumu par fcho grehzineezi bij fpreedis. Helene bij ahrprahntiga palikkufti.

Wai ta ahrprahntiga Helene pateefibu bij runnajuft jeb muldejuft un fapnus un murgus ftahstijufi? To nu teefafungeem wajadseja isdibbinahnt un tapehz wiiani bes kawefchanahs to deenestmeitu Dio preefchà nehma. So ja Dio to pafchu ftahstifchoht fà Helene, tad fchi, lai nehma gan ahrprahntà palikkufti, tomehr pateefibu buhfoht ftahstijufi. Tà teefafungi gudroja un tà arri riktigi bija gudrohts.

Dio tilka aizinata teefafgalba preefchà un tai fiana par to dohta, fa wiianas leelmahte Helene jau wiffu effoht ifftahstijufi. Dio fiamams to newarreja finnanht, fa Helene nejehdfiga palikkufti un lab teefafungs tai par teem ftempekeem un tà prohjam teiza, tad Dio gaufochi fabihjusees wiffu gallu no golla tàpat ifftahstija fà Helene.

Ra firfts Kasimirs un Aleksanders pee tabs wiltigas naudas wainigi effoht, ta nu bija flaidra leeta. Lehrpatas rahstteefa tadeht foreifejam generalgubernatoram Pahlen grahmatu rakftija un tam luhdja, lai par to gahdajohnt, fa abbi firfti, Kasimirs un Albins, un Aleksanders us Lehrpatas teefu tittu ftelleti un fa lat arri ta zittahnteja studenta Aleksandera dshwolliis Keidanà itt fmalfti tittu ifmelletis."

Generalgubernators, fcho luhgfschanu paklaufidams, Lehrpatas rahstteefai 2 Julija 1832 tà atbildeja: „Karraministeris us winna, ta generalgubernatora, grahmatu effoht atrakftijis, fa Keisars pawehlejis abbus firftus ar faldateem us Lehrpatu ftelleht."

Wehl rahstteefai tilka ta fiana, fa tas zittahnteis fudents Aleksanders arri us Lehrpatu tiffchoht ftellehts un fa wiiana dshwollii Keidanà tee ftem-

peti teefcham atrasti tiklufchi, fo arri us Lehrpatu fuhthfoht."

No nejaufchi wiffi fchee zilweki, prohti abbi firfti un Aleksanders ween à deenà atbrauzà Lehrpatà. Firftu Kasimiru papreefch pahrlaufija. Winfch gaufochi jauki un lepni ifftattijahs gwardijas mundeerinà ar fohbinu un peefcheem. Ra winnam par to bailes effoht, fas nu ar winnu buhfoht, no ta nefo newarreja manniht. Waigs gan bija bahls, bet meerigs. Kad winnam praffija, wai finnoht, kapehz fche ftahwoht teefas preefchà, tad atbildeja, fa nefinnoht.

Bet kad pehz ilgafas pahrlaufifchanas teefafungs peepeschi tohs ftempetus pachma un firftam praffija, wai fchohs pafihstohnt, tad Kasimirs apfehra, fa wiiana blehdiba gaismà zelta un fa wiffa mellofchana un leegfchanahs wairs nelihfoht nefo. Winfch tohs ftempetus nehma rohà un no wiffahm puffehm apdohmigi apflattija. Weidsobt iffauzahs: „To es gan nebuhtu ne dohmajis, ne zerreis, fa fchee nolabdeti ftempeti wehl dshwi. No Lehrpatas aifreisodams farwai deenestmeitai ftipri pawehleju, lai tohs tuhliit eemettoht Embaka uppè. Rà leefahs tad wiiana fewim un mannim, par nelaimi mannu pawehleschanu nau peepildijufi."

"Tad Suhls neleedsatees, fa fchohs ftempetus effat taifijufchi?"

"Neleedsahs!" — Un nu firfts wiffu to leetu tàpat ifftahstija fà Helene. Winfch pats teiza, fa par kahdeem 20000 rubleem naudas effoht taifijis. Pee fcha nedarba winnu fktubbinajufti ta kahrofschana, studentu ftopà par leelmani geldeht. Bet arri nauda winnam wajadfiga hijufi, deht ta, fa Pohku dumpja deht naudu no raddeem wairs ne-effoht dabhujis. Weidsobt wehl luhdja, protokolle norakftiht, fa jaunafam brahntam pee fcha grehka itt nefahdas wainas ne-effoht. Brahlis gan par to leetu effoht finnajis, bet neween to wiltigo naudu nemas rohà nehmis, bet winnam, Kasimiram arri dauds reisahm luhdhis, lai atftahjotees no naudas taififchanas. Bet winfch deemschehl brahnta wahrdus ne-effoht wehrà lizzis.

Kad to dshrejeja, fa wiiana dranga Aleksandera feewa ahrprahntà palikkufti, tad ftipri fatruhlahs un raudadams apfohlija, fa zil fpehdams par to gribboht gahdabt, fa neween tabs nabbaga feewas liltens tittu atweeglinahnt, bet fa arri Lehrpatas pilsehtai ta flahde tittu allihdfinata, fo winfch tai padarrijis. „Winna tehwabrahls" — tà Kasimirs fazzija — „effoht baggats wihrs un tas lailam wiina luhgfschanu paklaufifchoht un to naudu Lehrpatas pilsehtai atdohfoht."

Aleksanders nemas neleedsa, fa wainigs effoht un fa pehz Kasimira aifreisofchanas ar dranga ftempekeem kahdu triju mehnefchu laifà 800 rubtus wiltigas papihra naudas effoht taifijis.

Protokollis generalgubernatoram tilka atftellehts

un tas weenu ihpafchu teefu zehla preefch spreeduma spreeschanas. Pee schahs teefas arri weens wirneefs peederreja, tadeht ka Kasimirs peederreja pee larra labrtas. Schi teefa tahdu spreedumu spreeda;

Firstam Kasimiram 10 gaddus frepostâ apzeetinatam buhschoht dshwoht; zittabrtejam studentam Alefanderam 4 gaddus; Helenei 2 mehneschus, bet ne agral' pirms no sawas garrigas wahjibas buhs atweeffetofusees; Tio Glasz pee launa stabba 10 pahru rihtstes buhschoht dabbuht. Kad wiini sawu strahpt buhschoht iszeetufchi, tad wiffus tshetrus atkal us brihwahm sahjam buhschoht palaist, tomehr wiini effoht peespeeschami, to flahdi atlihdsinaht, fo Lehrpatas pilsehtai darrijufchi, prohti 23,046 rublus 56 kapeikas kappara. Firsts Albins ka newainigs effoht atlaischams.

Turklahit Keisara shehlastiba no teefas preefch teem nelaimigeem tiffa isluhgta, ja ta flahde jau preefch spreeduma isdarrifchanas tiffchoht atlihdsinata.

Tas gan arri notiffa. Firsta tehwa-brahlis us general-gubernatora ufflubbinafchanu Lehrpatas pilsehtai wiffu flahdi atlihdsinaja. Keisars shehlastibas isluhgshanu nepeepildija. Minnechts spreedums netiffa peepildihits, bet Senata teefa zittu spreedumu spreeda fo Keisars apstiprinaja.

Senata teefa spreeda, ka firstam Kasimiram un Alefandaram to leelungu gohdu un leelungu labrtu buhschoht paemt, ka Kasimirs to junkura labrtu pasaudoht un ka abbus ka prastus saldains larra-deenestâ buhschoht atdoht, — ka Helenei us sefcheem mehnescheem zeetumâ buhschoht eelikt, — ka to deenestmeitu Tio Glasz diwreis ar 10 pahru rihtstehm pee launastabba buhschoht graifht un tad us Sibiriju aifraidihit, — ka firsts Albins itt ka newainigs us brihwahm sahjam effoht ja-atlaisch.

Kas beidsoht ar firstu Kasimiru un ar Alefanderu notizzis, par to nekahdas sinas naw. Tas pats arri geld tai deenestmeitai Tio Glasz. Ta nelaimiga Helenei ahrprahrtigu nammâ effoht mirrust.

Prufschu fehninsch Fritzis tas leelais.

Grabs N. bij parrados krittis un tad malfacht newarreja, tad zeetumâ tiffa eelikt. Bet grabs zaur augsteem draugeem fehninam iswihla weenu pawehleschanu, lai grabfu atlaischoht us brihwahm sahjam. Grabs scho pawehleschanu parabdija fehnina ministeram. Minkhausenam, bet ministars nepaklausija.

Fehninsch praffija, ka winsch warrejis til beskaunigs buht un wiina pawehleschanai nepaklufiht? Ministars atbildeja: „fehninsch winnu effoht eezehlis par liffumu fargu un tadeht winsch ne-effoht warrejis paklufiht. Galwu fehninsch wiinam gan warroht liki nojirst, bet par sawu amanatu wiinam Deewam atbildefchana effoht jadold.“

Un fo nu fehninsch darrija? Winsch parabdija, ka to gohda wahru „leelais“ pilngi veluht un ni-

nisteri nemas ne-aistiffa. Tad ween grabhs atstahja zeetumu, tad fehninsch wiina parrados bij nomalfajis.

Weens leelstungs zaur ischlehdeshanu bankrutte bij eekrittis un wiina muifchas no teefahm tiffa waldditas, wiinam pascham tur dallas nekahdas wairs nebij. Winsch nu teefu luhdja, lai wiinam no muifschu eenahfumeem par gaddu nolittu naudu malfajocht, no ka warretu dshwoht. Bet kad muifchas wairs nepeederreja leelungam un parradneekeem no tahm sawa lihdsiba bij jadabbu, tad teefa scho luhgshanu nepaklausija un pehz liffumeem arri ne drihtsteja paklufiht.

Nu leelstungs to paschu luhgshanu isluhdsahs no fehnina. Fehninsch pawehleja, lai ministers par to gahdajocht, ka teefa leelungam 1500 dahlderus par gaddu no muifschu eenahfumeem ismalfajocht.

Minkhausens teefai pawehleja, lai leelunga parradneekeus praffoht, wat ar to buhschoht meera ka leelstungs par gaddu 1500 dahlderus dabbujocht.

Kad parradneeki to leedsa, tad fehninsch pawehleja, lai jel tam wihram 1200 dahlderus par gaddu dohdocht. Minkhausens atkal tohs parradneekeus liffa praffiht un tad tee to leedsa, — tad leelstungs atkal neko nedabbuja.

Nu fehninsch islaida tahdu ihpafchu pawehleschanu: „Mehs pawehlam zaur muhsu fehnischligu warru, tam leelungam par gaddu 1200 dahlderus ismalfacht.“

Nu Minkhausens gan tahdu malfafchanas pawehleschanu islaida, bet ne ka no wiina, ta ministara, bet ka no pascha fehnina, turklahit peerastidams, ka tahda pawehleschana wiffieem liffumeem spihocht un ka winsch, tas ministars, tas liffumu fargs, to atbildefchana ne us kahdu wihst us fewi nenemmocht.

Us scheem raksteem fehninsch atbildeja ar grammatu: „Mans mihtais ministers, Minkhausens. Suhsh effat weens gohda-wihrs, bet rupifsch ehfels.“ Leelstungs ne graffi nedabbuja.

Us scho fehnina grammatu ministers atbildeja: „Winsch eedrohschinajotees fehninam fazziht, ka fehnina grammatas farakstijats par fehnina ministari nepeeklahjiga wihse effoht runnais un winsch, ministers, zerrejocht, ka fehninsch farakstijam to isflaidroschoht un to pamahzifchoht.“

Kahdas nebbetas ministars fehninu neredseja. Kad pinmorei atkal fatiffahs, tad fehninsch ministaram rohtu us plezzeem liffa un fazzija: „Nu, mihtais, Minkhausen, es sawam flihwekam to esmu fazzijis!“ Prohtams, ka fehninsch pats bija tas flihwelis.

Kursch gan tahdu fehninu labprahit par „leelo“ nesauktu? Mannim leekahs, ka te fehnina leelums flaidrat' atspihd, ne ka is teem flaktineem, fo winsch winnejis. Do fewi paschu pahrspeht un winneht, tas ir tas grubtalais flaktinsch.

Atbilddams redaktehs N. Leitau.

No senats atwehchis.

Rihga, 14. Novemba 1873.

Drikkests pee bilshu un grammatu drikketaja Ernst Blates, Rihga pee Lehrera-basnisas.